

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут економічний

Кафедра економічної кібернетики

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління проектами

Освітня програма Економіка

Спеціальність 051 Економіка

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 29 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Управління проектами
Викладач (-і)	к.е.н., доц. Русин Р.С.
Контактний телефон викладача	+38(068)5435656
Е-mail викладача	roman.rusyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php?mod=course&action=ReviewOneCourse&id_cat=97&id_cou=660112
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Управління проектами» призначена для підготовки бакалаврів зі спеціальності «Економіка» та є синтетичним, його вивчення базується на концепціях і поняттях теорії управління, фінансового менеджменту, організаційної поведінки, системного аналізу тощо. Він передбачає ґрунтовне багатовекторне вивчення майбутніми фахівцями теоретичної та методологічної бази даного напрямку діяльності.</p> <p>В курсі вивчаються основні поняття процесів управління проектами, які здійснюються з використанням специфічних методів і інструментів, що забезпечують розв'язання задач управління проектами. Зокрема, доведення поширеності проектної діяльності підприємств і організацій за умов змінного ринкового середовища та необхідності використання специфічних методів та інструментів в управлінні проектами; подання характеристики узагальненої моделі управління проектами, як системи взаємопов'язаних цілей, функцій і інструментів, що визначаються, реалізуються і використовуються в ході виконання проектів; формування сукупності теоретичних знань і практичних навичок реалізації основних функцій управління проектами.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Підготовка фахівців, що володіють системою знань і розуміння з управління проектами, а також набуття навичок адаптації й впровадження проектних рішень в практичній діяльності. Предметом дисципліни є управління проектами на макро- і мікрорівнях.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	
<p>Результати навчання:</p> <p>10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p> <p>Компетентності:</p> <p>ІК. - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в економічній сфері, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки.</p> <p>ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК4. Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p>	

5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу - 180 год.					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції			24		
Практичні			36		
Самостійна робота			120		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий/ вибірковий		
5	051 Економіка	III	Цикл професійної підготовки Вибіркові дисципліни		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Літерату ра	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
<p>Тема 1. Управління проектами в системі менеджменту організації. Мета, завдання, предмет та об'єкт дисципліни. Концепція проекту в управлінні. Основні риси, ознаки, властивості проектів (специфічність мети, визначена тривалість, неповторність, комплексність, централізм у керуванні, гнучкість, здатність до змін). Класифікація проектів та їх характеристика. Функції та процеси проектного менеджменту. Піраміда проектного менеджменту: механізми, інструменти, методи, засоби, функції. Модель управління проектами як поєднання основних функцій проектного менеджменту та інструментів їх реалізації. Фази життєвого циклу проекту. Середовище проекту. Учасники проекту, чинники, що визначають їх склад (ролі, розподіл функцій і відповідальності, мотивації, взаємовідносини тощо). Розробка стратегії управління зацікавленими особами. Проблеми та перспективи управління проектами. Основні фактори успіху реалізації проектів. Причини невдалого управління проектами. Передумови розвитку управління проектами.</p>	Лекція, практичне заняття	[1-12]	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття Пройти тестування до теми	1,5 бали 1,5 бали	До наступного заняття за розкладом

<p>Тема 2. Обґрунтування проекту. Взаємозалежність управління проектами, управління інвестиціями та функціонального менеджменту. Ініціалізація проекту: розробка концепції проекту, формування ідеї проекту, попередня проробка цілей та задач проекту, передпроектні (передінвестиційні) дослідження можливостей виконання проекту. Структура проектного аналізу (технічний, комерційний, фінансовий, екологічний, організаційний, соціальний, економічний, інституційний аналіз тощо). Заклучні проектні дослідження. Попередня оцінка ефективності проекту за показниками комерційної, економічної і бюджетної ефективності. Аналіз ефективності проекту з урахуванням вартості грошей у часі та інших чинників.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1-12]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>1,5 бали</p> <p>1,5 бали</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 3. Планування проекту. Сутність, мета та завдання ініціації проекту. Структура та зміст проектного завдання. Роль учасників розробки проектного завдання. Мета і функції проектного планування. Характеристика робіт з планування проекту. Вимоги до послідовності виконання робіт з планування проекту. Організація планування. Методологічні підходи при плануванні проектів. Організація системи управління проектами, її складові: мета, характеристика робіт, сітьове планування, складання бюджету, моніторинг виконання у часі та за витратами, система інформування і прийняття рішень. Компоненти структуризації проекту. Методологія структуризації, її характеристика і значення.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1-12]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>1,5 бали</p> <p>1,5 бали</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

<p>Підсистеми робочої структури (WBS): кінцеві результати, субпроекти, робочі модулі, робочі елементи; їх характеристика. Основні ознаки робочого пакета (WP) як найнижчого рівня робочої структури. Організаційні структури управління проектами (OBS), їх класифікація. Створення двоспрямованої структури проекту на основі поєднання робочої та внутрішньої організаційної структури проекту. Структуризація затрат (CBS). Поєднання робочої, організаційної і затратної структур у трьоспрямованій структурі проекту. Розробка матриці відповідальності. Кодування робіт. CTR – словник для середніх та великих проектів на підприємстві.</p>					
<p>Тема 4. Підготовка проектно-кошторисної документації та проведення експертизи проекту. Склад та порядок розробки проектно-кошторисної документації в Україні. Погодження, експертиза та затвердження проектної документації в Україні. Попереднє техніко-економічне обґрунтування (ТЕО) проекту. Структурна схема ТЕО інвестиційного проекту. Розробка бізнесплану проекту. Послідовність проведення оцінки (експертизи) проекту. Типи проектів з точки зору вибору методики оцінки. Основні типи проектів, що реалізуються на діючому підприємстві та особливості їх оцінки. Базові схеми визначення ефекту проектів, що реалізуються на діючому підприємстві. Бюджетний підхід як основний підхід до оцінки проектів. Автоматизація проектних робіт.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1-12]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>1,5 бали</p> <p>1,5 бали</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 5. Управління часом</p>	<p>Лекція,</p>	<p>[1-12]</p>	<p>Опрацюва</p>	<p>1,5</p>	<p>До</p>

<p>виконання проектів. Планування послідовності робіт. Сутність, завдання та види календарних планів. Методологія календарного планування проектів. Діаграма Ганта (порядок побудови, основні параметри та характеристики). Сітьові графіки: мета та завдання розробки. Основні принципи побудови та відмінності стрілчастих графіків (АДМ) та графіків передування (РДМ). Види логічних зв'язків у сітьових графіках. Побудова умовних діаграм. Система PERT. Методологія обчислення параметрів сіткового графіку: ранніх та пізніх строків початку і закінчення, визначення критичного шляху, критичних та некритичних робіт, запасу часу по некритичних роботах. Експертні прогнози оптимістичного, песимістичного та найбільш вірогідного часу тривалості робіт. Оцінювання тривалості робіт (проекту) на основі аналогів. Моделювання тривалості робіт. Скорочення тривалості проекту шляхом оптимізації сітьового графіка: основні напрямки та методи.</p>	<p>практичне заняття</p>		<p>ти лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>бали</p> <p>1,5 бали</p>	<p>наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 6. Планування ресурсного забезпечення проекту. Характеристика ресурсів проекту. Основні процеси управління ресурсами. Принципи планування матеріальних ресурсів проекту. Особливості планування людських ресурсів. Ресурсні гістограми: сутність, алгоритм побудови, згладжування ресурсних гістограм за умов нестачі ресурсів. Система вимог до управління постачанням та закупівлями у проекті. Вимоги до джерел забезпечення проекту та їх ранжування. Адміністрування контрактів. План залучення капіталу (вибір джерел</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1-12]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>1,5 бали</p> <p>1,5 бали</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

<p>фінансування проекту). Планування проектних завдань. Види затрат по проекту, методика їх обчислення. Особливості планування затрат у часі. Підходи до скорочення тривалості проекту з урахуванням затрат по роботах. Планування бюджету у часі: «Бананоподібна» крива, її побудова та інтерпретація; коригування строків виконання робіт з огляду на можливості їх фінансування.</p>					
<p>Тема 7. Контроль виконання проекту. Основні елементи контрольного циклу. Інструментарій контролю проектів. Контроль виконання календарних планів та бюджетів підрозділів. Звітність у системі контролю: завдання, принципи побудови, форма подання. Вимірювання та аналіз показників виконання проекту. Інформація, що необхідна для звіту з виконання проекту. Оцінювання ходу виконання проекту на основі методу скоригованого бюджету. Обчислення скоригованого бюджету, коефіцієнтів по затратах та часу. Обчислення прогнозного часу та затрат по проекту на основі тенденцій, які складаються. Побудова графіків S-подібних кривих та їх параметри. Види проектних змін та їх вплив на проект та проектну команду. Поняття «заморожування» змін. Процедура внесення змін до проекту. Оцінка результатів внесення змін. Основні напрямки роботи на етапі завершення проекту. Підготовка і підписання заключних документів. Передача продукту проекту замовнику/споживачу. Зміст та призначення заключного внутрішнього звіту. Розпуск проектної команди.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1-12]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>1,5 бали</p> <p>1,5 бали</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 8. Управління</p>	<p>Лекція,</p>	<p>[1-12]</p>	<p>Опрацюва</p>	<p>1,5</p>	<p>До</p>

<p>ризиками проектів. Сутність та види проектних ризиків. Причини виникнення та наслідки проектних ризиків. Фактори, що визначають рівень ризикованості проекту. Якісний та кількісний аналіз ризиків проектів. Ранжування ризиків. Можливі стратегії поведінки компанії (проектної команди) щодо ризиків: стратегія усунення ризиків, стратегія розподілу ризиків, стратегія зменшення ризиків, стратегія 9 сприйняття ризиків.</p>	<p>практичне заняття</p>		<p>ти лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>бали</p> <p>1,5 бали</p>	<p>наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 9. Управління якістю проекту. Якість та її аспекти в контексті проектного менеджменту. Якість як відповідність проектним цілям та вимогам споживачів. Сутність управління якістю проекту. Організаційне забезпечення управління якістю проекту. Політика у сфері якості. Описання змісту проекту. Описання продукту. Норми та правила забезпечення якості. План управління якістю проекту. Аналіз «Прибутки-Видатки». Порівняння із зразком. Графіки потоків. Діаграма Ішикави. Проектування експериментів. Затрати на забезпечення якості. Програма забезпечення якості проекту. Аудит якості проекту, його види. Контроль показників якості. Заходи щодо поліпшення якості. Контроль якості проекту: план тестування і приймання компонентів проекту; інспекція етапів проекту; контрольні графіки; контрольні списки; діаграми Парето; статистичне моделювання; аналіз тенденцій. Класифікація витрат на забезпечення якості проекту. Попереджувальні витрати. Витрати на контроль та оцінку. Витрати через внутрішні відмови. Витрати через зовнішні відмови.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1-12]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>1,5 бали</p> <p>1,5 бали</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

<p>Тема 10. Управління персоналом у проектах. Основні сфери та напрямки управління персоналом у проектах. Функції менеджера проекту. Вимоги щодо проектного менеджера. Ознаки ефективного проектного менеджера. Лідерство і делегування повноважень. Стили лідерства. Формування команди проекту: принципи та організаційні аспекти. Аналіз і оцінка зацікавлених осіб. Переговори та попереднє призначення до команди. Оптимізація структури персоналу проекту. Роботи по формуванню команди. Аналіз ролей членів команди (тест Белбіна). Стадії розвитку команди. Організація зворотного зв'язку в команді. Навчання членів команди та удосконалення їх індивідуальних навичок. Навчання поведінці в команді. Організаційна культура проекту. Організаційний стиль. Мотивація окремих виконавців та груп. Трансформування системи винагород та визнання. Мотивація функціональних менеджерів. Управління конфліктами в проекті. Критичні сфери поведінки персоналу при виконанні проекту. Причини та джерела конфліктів. Стратегії менеджера щодо запобігання конфліктів.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>[1-12]</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p> <p>Пройти тестування до теми</p>	<p>1,5 бали</p> <p>1,5 бали</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
--	----------------------------------	---------------	---	---------------------------------	---

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>100 бальна – 50 балів протягом семестру та 50 балів за екзамен;</p> <p>“відмінно” – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; вільно володіє науковими термінами;</p> <p>“добре” – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності</p>
--	--

	розв'язках; “задовільно” – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв'язання конкретних прикладів та задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв'язки; “незадовільно” – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.
Вимоги до письмової роботи	Відповідно до навчального плану, студент виконує одну контрольну роботу, яка є допуском до складання іспиту. Головна мета її – перевірка самостійної роботи студентів в процесі навчання, виявлення ступеня засвоєння ними теоретичних положень курсу. При розв'язанні задач студент має детально вказувати, яким саме був хід його роздумів, якими формулами він користувався.
Семінарські заняття	Практичне заняття проводиться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання.. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і навчальну практику з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Оцінка за практичне заняття враховується при виставленні підсумкової оцінки з дисципліни
Умови допуску до підсумкового контролю	<ul style="list-style-type: none"> – оцінка за поточне тестування (15 балів); – оцінка за відповіді на всі основні та додаткові запитання під час аудиторних занять (15 балів); – оцінка за контрольну роботу (10 балів); – оцінка за самостійну роботу (10 балів).
7. Політика курсу	
<p>- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);</p> <p>- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;</p> <p>- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації».</p> <p>Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом відповідно вимог кафедри, що встановлені на засіданні кафедри (співбесіда, реферат тощо).</p> <p>Пропущені практичні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій Поточні „2”, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп.</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Балашов А. И. Управление проектами: учебник и практикум для академического бакалавриата [Текст] / А. И. Балашов, Е. М. Рогова, М. В. Тихонова, Е. А. Ткаченко; под общ. ред. Е. М. Роговой. – М.: Издательство Юрайт, 2015. – 383 с. 2. Батенко Л. П. Управление проектами : навч. посібник / Л. П. Батенко, О. А. Загородніх, В. В. Ліщинська. – К. : КНЕУ, 2003. – 231 с. 3. Гонtareва І. В. Управление проектами : підручник / І. В. Гонtareва ; Харк. нац. екон. ун-т. – Х. : Вид-во ХНЕУ, 2011. – 444 с. 4. Кожушко Л. Ф. Управление проектами: Навчальний посібник [Текст] / Л. Ф. Кожушко, С. М. Кропівко. – К. : Кондор-Видавництво, 2015. – 388 с. 5. Мазур И. И., Шапиро В.Д., Ольдерогге Н.Г. Управление проектами : учебное пособие / И. И. Мазур, В. Д. Шапиро, Н. Г. Ольдерогге ; под общ. ред. И.И. Мазура. – 2-е изд. – М. : Омега-Л, 2004. – 664 с. 	

6. Ноздріна Л. В. Управління проектами : підручник / Л. В. Ноздріна, В. І. Ящук, О. І. Полотай ; за заг. ред. Л. В. Ноздріної. – К. : ЦНЛ, 2010. – 432 с.
7. Проектний менеджмент : просто про складне : навч. посібник / В. А. Верба, Л. П. Батенко, О. М. Гребешкова та ін. ; за заг. ред. В. А. Верби. – К. : КНЕУ, 2009. – 299 с.
8. Рач В. А. Управління проектами : практичні аспекти реалізації стратегій регіонального розвитку : навч. посіб. / В. А. Рач, О. В. Россошанська, О. М. Медведєва ; за ред. В. А. Рача. – К. : «К.І.С.», 2010. – 276 с.
9. Тарасюк Г. М. Управління проектами : навч. посібник для студентів ВНЗ / Г. М. Тарасюк. – 3-тє вид. – К. : Каравела, 2012. – 320 с.
10. Тянь Р. Б. Управління проектами : підручник / Р. Б. Тянь, Б. І. Холод, В. А. Ткаченко. – К. : ЦНЛ, 2003. – 224 с.
11. Ульянченко О. В. Дослідження операцій в економіці : підручник / О. В. Ульянченко. – Х. : Гриф, 2002. – 580 с. 10. Управління проектами : навч. посібник / за ред. О. В. Ульянченка, П. Ф. Цигікала. – Х. : ХНАУ ім. В. В. Докучаєва, 2010. – 522 с.
12. Шишмарьова Л. О. Управління проектами : навчальний посібник для самостійної роботи студентів 8.03060101 «Менеджмент організацій і адміністрування» [Текст] / Л. О. Шишмарьова. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 136 с.

Викладач

Русин Р.С.